

Stichting Bureau Commissie voor de milieueffectrapportage

Financieel jaarverslag 2023

Goedgekeurd door het bestuur op 28 maart 2024

Stichting Bureau Commissie voor de milieueffectrapportage
Arthur van Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Inhoudsopgave

pagina

Jaarverslag bestuur

1. Bestuursverslag	1
2. Directieverslag	4

Jaarrekening 2023 Stichting Bureau Commissie voor de mer

1. Balans per 31 december 2023	14
2. Staat van lasten en baten 2023	16
3. Grondslagen van de financiële verslaglegging	17
4. Toelichting op de balans per 31 december 2023	20
5. Toelichting op de staat van lasten en baten per 31 december 2023	25
6. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2023 MER-Nederland	29
7. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2023 MER-Nederland	30
8. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2023 MER-OS	33
9. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2023 MER-OS	34
10. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2023 MER-Internationaal	36
11. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2023 Ecologische Autoriteit	37
12. Alle entiteiten naast elkaar 2023	38
13. WNT verantwoording	39
Ondertekening door het bestuur	41

Overige gegevens

Resultaatbestemming 2023	42
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	43

Bijlage 1: Begroting 2024

Jaarverslag Bestuur 2023

1. Bestuursverslag

Samenstelling bestuur

De bestuurssamenstelling ultimo 2023 is als volgt: de heer J.T. Mommaas (voorzitter), mevrouw S.L.J.M. Filippini, mevrouw M.A.J. van der Tas (secretaris/penningmeester) en de heer H.A.A.M. Webers. Adviseurs van het bestuur waren ultimo 2023 de heer B.L. Loeven en de heer R.A.A. Verheem. De heer B.L. Loeven is tevens gevolmachtigd directielid.

Het bestuur bestaat uit de voorzitter van de Commissie en twee plaatsvervangend voorzitters bij MER-Nederland en de plaatsvervangend voorzitter bij MER OS/Internationaal. Het Ministerie van IenW is toezichthouder.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam in 2023 vier keer bijeen.

Agendapunten

De jaarrekening 2022 is vastgesteld in de vergadering van 13 april 2023.

Het bestuur heeft in 2023 meermalen vergaderd over de ontwikkeling van de organisatie. Bij besluit van 9 september 2022 heeft de Minister van Natuur en Stikstof de Ecologische Autoriteit ingesteld (Instellingsbesluit). In dat Instellingsbesluit is het secretariaat van de Ecologische Autoriteit neergelegd bij de Stichting Bureau Commissie voor de milieueffectrapportage. Het jaar 2022 was het jaar van voorbereiden, instellen en opstarten, in 2023 draaide de EA al op volle kracht. Daarnaast trok bij NL het aantal adviezen aan en ook bij OS was er sprake van groei. Dat heeft, bij elkaar genomen, geleid tot meer en intensievere activiteiten en uitdagingen op het gebied van capaciteit (schaarste), HR (o.a. hoge werkdruk, wervingen), financiële administratie en organisatie. Het bestuur besprak deze ontwikkelingen, de uitdagingen en de oplossingsrichtingen.

Naast de financiële jaarstukken over 2022 is in de bestuursvergaderingen in 2023 gesproken over:

- Herbenoeming bestuurslid H.A.A.M. Webers, onder dankzegging ontheffen van functie bestuurslid M.A.J. van der Tas, benoeming bestuurslid C.T. Slingerland, keuze de heer H.A.A.M. Webers als secretaris/ penningmeester en actueel rooster van aftreden.
- Afwijkingen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Commissie mer inzake opdrachten voor dienstverlening voor HR, communicatie en schoonmaak en voor inhuur van een deskundige voor OS en twee werkgroep secretarissen voor NL/ EA.
- Tariefstelling van de Commissie (NL) en ontwikkeling van tarieven van deskundigen en (plv.) voorzitters.
- Financieel verslag eerste halfjaar 2023, prognose 2023 en begroting 2024.
- Stand van zaken adviestrajecten NL.
- Ontwikkelingen OS.

OS

2023 was het eerste jaar van de overeenkomst 2023–2032 met het ministerie van BuZa (midden februari 2023 is het voorgestelde programma goedgekeurd met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023). Deze overeenkomst bestaat uit twee delen: de MER-programma's in lage en laag/middeninkomenslanden en duurzaamheidsanalyses. Deze analyses betreffen identificatie en mogelijke oplossingen voor dilemma's in het bereiken van de Sustainable Development Goals bij het vormgeven en uitvoeren van Nederlandse ontwikkelings-samenwerking. De analyses voert de Commissie op eigen initiatief uit.

Omdat het nieuwe programma een groter jaarlijks budget kent dan voorgaande programma's, namelijk circa € 4 miljoen in plaats van circa € 3 miljoen in de periode 2017 – 2022, is in 2023 extra personeel geworven. Het ging hierbij om drie technisch secretarissen, een senior-adviseur visuele communicatie en een projectassistent voor Communicatie, Evaluatie en Leren. Verder is een start gemaakt met verkenningen van programma's in nieuwe landen, zoals Zuid-Soedan, Indonesië, Ivoorkust, Ethiopië, Ghana, Mauritanië, Vietnam en Togo.

In 2023 zijn de eerste twee duurzaamheidsanalyses gestart. De eerste analyse betreft het verkennen van mogelijkheden om binnen de Nederlandse overheid voldoende capaciteit te organiseren om incoherent beleid in wereldwijde waardeketens te voorkomen. De tweede analyse betreft het dilemma dat het verkrijgen van noodzakelijke mineralen voor de energietransitie in Nederland kan leiden tot belangrijke negatieve effecten in landen die deze mineralen winnen. De analyses worden in 2024 afgerond.

NL

Per 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet ingevoerd. Dat vroeg in 2023 aandacht, zoals een milieueffectrapport voor het programma Milieuregels Bruidsschat Omgevingswet. Veel gemeenten stellen een omgevingsvisie op, waarbij in een groot aantal gevallen een milieueffectrapport of omgevingseffectrapport wordt gemaakt, zoals Maastricht, Helmond, Maashorst, De Bilt, Den Helder, Amersfoort, Edam-Volendam, Den Haag en Eindhoven.

In 2023 is geadviseerd over een aantal plannen en projecten van nationaal belang zoals de Nota Ruimte, Nationaal Programma Landelijk Gebied, Programma Energiehoofdstructuur, Levensduurverlenging kerncentrale Borssele, Luchthavenbesluit Rotterdam The Hague Airport en aardgaswinning en zoutwinning onder de Waddenzee (auditcommissies).

Dat de transitie naar een circulaire economie en de energietransitie vaart krijgt, valt in 2023 terug te zien in de aard van veel adviesaanvragen, bijvoorbeeld: een fabriek voor omzetting van papierslib naar groen gas, biobrandstoffeninstallaties, waterstofnetwerken, waterstof-productiefabrieken, regionale energiestrategieën, verschillende Wind Op Zee en Net Op Zee-projecten, windparken, zonneparken, warmteleidingen en netversterkingsprojecten.

Waar in het jaar 2021 een relatief hoog aantal van 160 adviezen is uitgebracht en in het jaar 2022 een laag aantal van 113, zat het jaar 2023 daar met 139 adviezen tussenin.

EA

Vanaf september 2022, de maand waarin de Ecologische Autoriteit is ingesteld, is de EA operationeel. Vanaf januari 2023 is het daarna snel gegaan. Voor de EA zijn in 2023 63

adviezen gemaakt. 62 adviezen zijn gemaakt voor natuurdoelanalyses (NDA's) die zijn opgesteld door (voornamelijk) provincies. De meeste adviezen zijn opgesteld voor Limburg (16), Noord-Brabant (12) en Overijssel (11). Qua landschapstype hadden de adviezen het vaakst betrekking op beekdalen (21), droge zandlandschappen (16) laagveen- en zeekleilandschappen (14) en natte zandlandschappen (13). Naast adviezen over NDA's is in 2023 een advies opgesteld voor de Handreiking Gebiedsprogramma's NPLG.

2. Directieverslag

Bijgaand treft u de jaarrekening 2023 aan van de Stichting Bureau Commissie voor de milieueffectrapportage (mer). De stichting is statutair gevestigd te Utrecht. De jaarrekening is opgemaakt door de directie en vastgesteld door het bestuur.

Oprichting

Bij acte d.d. 12 december 1991 is de Stichting Bureau Commissie voor de mer opgericht. De doelstellingen van de stichting zijn:

- Het bieden van ondersteunende diensten aan de Commissie voor de mer bij de uitvoering van haar taak, zoals omschreven in de Wet Milieubeheer.
- Het vervullen van andere dan de hiervoor onder a. beschreven taken die de Stichting door de overheid worden opgelegd.

Activiteiten en middelen

De Stichting bestaat uit verschillende deelorganisaties, te weten: 1. Mer-Nederland (NL) 2. Ecologische Autoriteit (EA), 3. Mer-Ontwikkelingssamenwerking (OS) en 4. Mer-Internationaal (INT).

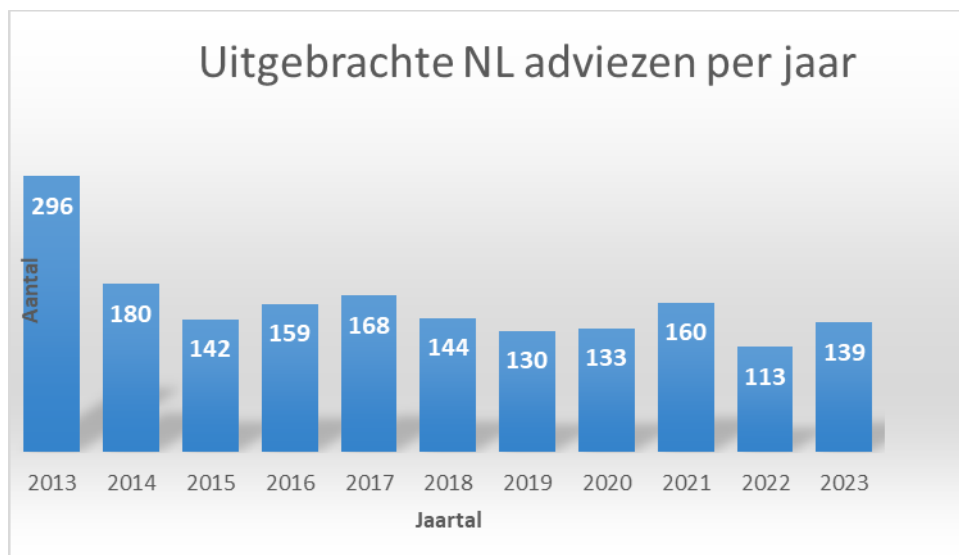
De (nieuwe) activiteiten voor de Ecologische Autoriteit zijn per besluit van 9 september 2022 van de Minister van Natuur en Stikstof opgedragen aan de Stichting. De staat van baten en lasten en de financiële administratie is zodanig gescheiden ingericht dat over de verschillende deelorganisaties een juiste verantwoording kan worden afgelegd.

Mer-Nederland

Werkzaamheden

Voor de werkzaamheden voor milieueffectrapportage in Nederland (Mer-Nederland) legt de Stichting verantwoording af aan de Ministers van I&W, EZK en OCW.

MER-Nederland bracht in 2023 in het totaal 139 adviezen uit. Dit aantal ligt 23% hoger dan in het jaar daarvoor 2022 (113 adviezen).

De Commissie adviseert in Nederland – veelal in het kader van haar wettelijke taak op basis van de Wet Milieubeheer, vanaf 2024 de Omgevingswet – de beslissingsbevoegde overheid over de vraag welke leefomgevingsinformatie voor een te nemen besluit noodzakelijk is. Zij beantwoordt in haar toetsingsadviezen de vraag of de benodigde kwaliteit van informatie in een milieueffectrapport gegeven wordt.

Van de 139 adviezen was circa 45% een verplicht toetsingsadvies. De andere 55% van de adviezen betrof een vrijwillig advies. Dit zet de verschuiving door naar een toename van het relatieve aandeel vrijwillige adviezen in het totaal. Bij de vrijwillige adviezen ging in 2023 ruim 66% over de benodigde inhoud van een milieueffectrapport. Dit is vrijwel gelijk aan de verhouding in 2022.

Verder stelt de Commissie haar kennis over de mer-praktijk aan een breed publiek beschikbaar via o.a. haar website, een digitale nieuwsbrief, een jurisprudentiedatabase, workshops en themabijeenkomsten. Zij organiseerde in 2023 provinciale bijeenkomsten onder de titel *Commissie mer komt naar...* in onder meer de provincies Limburg, Noord-Brabant, Zuid-Holland en Utrecht. Informatie over de inhoud van de advisering en haar bevindingen vindt u in het inhoudelijke jaarverslag 2023.

Personeel

In 2023 hebben veel mutaties plaats gevonden in het personeelsbestand. Ten opzichte van het voorgaande jaar zijn er bij het team NL/EA in totaal negen medewerkers bij gekomen. Voor NL is aanvullend gebruik gemaakt van ad-hoc secretarissen om de hausse aan projecten op te vangen.

Helaas was gedurende 2023 binnen de gehele organisatie sprake van uitval van zeven medewerkers door langdurige ziekte, waarvan inmiddels vier volop aan het integreren zijn. Naast de nieuwe secretarissen die zijn aangenomen is er gekozen voor het toewerken naar een stevige “staf”, daarvoor is in 2024 een HR-adviseur en een tweede managementassistent aangenomen.

Tarieven

De middelen van de Stichting voor haar mer-werk in Nederland in 2023 werden gevormd door de inkomsten uit tariefstelling. De tarieven per 1 januari 2024 zijn op 13 november 2023 door het Ministerie van I&W goedgekeurd.

In de volgende gevallen heeft de directie in 2023 gebruik gemaakt van haar discretionaire bevoegdheid om maatwerk tarieven (in plaats van het reguliere tarief) toe te passen:

- Samen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) worden 'pilotprojecten' geselecteerd voor vrijwillige advisering over mer voor omgevingsplannen, ter voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet. Deze pilot wordt deels gefinancierd door het Ministerie van BZK. In 2023 ging het om één advies over een omgevingsplan voor een buitengebied, waarvoor een tarief is gerekend van € 7.250.
- Bij een advies over reikwijdte en detailniveau van een dijkverzwaring is € 14.250 als tarief gehanteerd, omdat al eerder over het project was geadviseerd en het een beperkte scopewijziging op dat eerdere advies betrof.
- Bij een toetsingsadvies voor een wind- en zonnepark is € 12.000 – als tarief gehanteerd, omdat al tweemaal eerder over hetzelfde project was geadviseerd.
- Bij een toetsingsadvies voor een bedrijventerrein is € 18.750 – als tarief gehanteerd, vanwege de samenhang met de advisering over het project-MER voor de inpassing van hetzelfde bedrijventerrein.
- Bij twee tussentijdse adviezen voor wind-op-zee-projecten is voor ieder advies € 14.250 als tarief gehanteerd, omdat in beide fasen alleen advies is uitgebracht over een stap in de alternatievenontwikkeling.

Resultaat exploitatie 2023

De jaarcijfers van de Commissie, onderdeel mer-Nederland, over 2023, laten een positief beeld zien.

De opbrengsten (baten) over 2023 bedragen 3,82 miljoen euro, dat is 0,8 miljoen hoger dan de begroting 2023.

De lasten over 2023 zijn ruim € 3,45 miljoen. Dat is vrijwel gelijk aan de begroting 2023.

Overbruggingsbudget NL

Gegeven de onzekerheden in het werkaanbod en ter overbrugging van de overgang naar een volledig kostendekkende bedrijfsvoering per 1 januari 2018, heeft de Minister van I&W op 1 juli 2014 een overbruggingsbudget ter beschikking gesteld voor de periode 2014 t/m 2017. Dit overbruggingsbudget bedraagt 4 maal € 2 miljoen per jaar. Deze toezegging staat bekend onder zaaknummer 5000002629 en bedraagt in totaal € 8 miljoen. De beschikking geeft aan dat het overbruggingsbudget bestemd is voor:

1. Het vormen van een egaliseringsreserve om pieken en dalen in de inkomsten op te vangen;
2. Het vormen van een reservefonds om een eventuele inkrimping van de organisatie op te kunnen vangen;
3. En voor zover dan nog geld over is, voor het meer geleidelijk verhogen van de tarieven van vrijwillige adviezen naar volledig kostendekkende tarieven.

In de brief van de staatssecretaris van I&W over Subsidieverstrekking Overbruggingsbudget 2014–2017 (IENW/ BZK–2019/ 45427, 20 juni 2019) is het resterende overbruggingsbudget aangemerkt als egaliseringsreserve om pieken en dalen in de exploitatie zelf op te kunnen vangen.

Per 1 januari 2023 resteerde van het overbruggingsbudget een bedrag van € 3.517.600. Aangezien er voor 2023 € 100.000 beschikbaar is gesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (beschikking dd. 9 september 2022, zaaknummer 31182061) en er een positief saldo in de exploitatie van NL heeft plaats gevonden, heeft er over 2023 geen mutatie plaats hoeven te vinden in het overbruggingsbudget.

Ecologische autoriteit

Werkzaamheden

De Ecologische Autoriteit bracht in 2023 63 adviezen over natuurdoelanalyses uit. Ook werd het advies Handreiking Gebiedsprogramma's uitgebracht. Veel werk is verzet voor het door ontwikkelen van de organisatie. Denk daarbij de website, werven en inwerken nieuwe deskundigen en medewerkers, persbeleid en persprotocol, advieslijnen, kennisontwikkeling, relatiemanagement en subsidieaanvraag. De Ecologische Autoriteit functioneert in een turbulent maatschappelijk domein, wat tot gevolg heeft dat er veel belangstelling en vragen zijn van burgers, *stakeholders*, politiek en pers. Zo is een kennismakingsronde gemaakt langs kennisinstellingen en Tweede Kamerleden. Ook zijn er tal van presentaties gehouden en is gesproken met organisaties zoals LTO, Natuur en Milieu, Agractie, OBN en Unie van Waterschappen.

Voor de werkzaamheden voor de Ecologische Autoriteit legt de Stichting verantwoording af aan de Minister van N&S.

Personeel

In 2023 hebben bij het team NL/ EA veel mutaties plaats gevonden in het personeelsbestand. Ten opzichte van het voorgaande jaar zijn er bij NL/EA in totaal negen medewerkers bij gekomen. Ook voor de EA is aanvullend gebruik gemaakt van ad-hoc secretarissen om de hausse aan projecten op te kunnen vangen.

Mer-OS

Werkzaamheden

De werkzaamheden van de Commissie op het gebied van ontwikkelingssamenwerking vinden plaats onder een overeenkomst met het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BuZa). Over deze werkzaamheden legt de Stichting verantwoording af aan BuZa.

De overeenkomst tussen de Stichting en BuZa is gesloten voor de periode van 1 januari 2023 tot 31 december 2032. In het kader van deze overeenkomst zijn de voornaamste activiteiten van de Commissie mer:

1. het adviseren over mer voor complexe en controversiële projecten en plannen, inclusief Nederlandse investeringen onder de bedrijfsleven fondsen;
2. het versterken van nationale mer-systemen in Nederlandse OS- en Combilanden (d.w.z. laag- en middeninkomenslanden waar Nederland een speciale relatie mee heeft) door o.a. capaciteitsopbouw en verbetering van wetgeving;
3. het versterken van mer in *safeguards*-systemen van financierende instanties zoals de Wereldbank;
4. het aanbieden van kennis en informatie over mer in lage en middeninkomenslanden, onder andere middels landenprofielen en leidraden;
5. het analyseren van duurzaamheidsdilemma's bij het uitvoeren van het Nederlandse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

Genoemde activiteiten vinden plaats onder een subsidieovereenkomst met een maximale toezegging van € 39.500.000 voor de periode 2023 – 2032. De subsidieovereenkomst is bij BuZa bekend onder activiteitnummer 4000006397.

In 2023 heeft de Commissie onder de overeenkomst met DGIS de volgende activiteiten uitgevoerd:

- zes onafhankelijke mer-adviezen
- elf strategische mer-coachingstrajecten
- capaciteitsontwikkeling: 17 activiteiten in twee regio's en 12 landen. ¹

Personeel

De capaciteit van het OS-team is in 2023 uitgebreid met vijf technisch secretarissen, een senioradviseur visuele communicatie en een project-assistent voor Communicatie, Evaluatie en Leren. Een technisch secretaris heeft een nieuwe functie buiten de Commissie gevonden.

1

Mer-Internationaal

Voor overige buitenlandse activiteiten (d.w.z. anders dan onder de subsidie van BuZa) wordt per project een contract afgesloten met de opdrachtgever en wordt aan deze opdrachtgever verantwoording afgelegd.

In 2023 was er sprake van drie internationale capaciteitsontwikkelingsactiviteiten buiten de BuZa overeenkomst. Dit betrof activiteiten in Paraguay, Suriname en Kameroen op verzoek van WWF.

Financiële informatie

De solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen) bedraagt 51,04% per ultimo 2023 en is daarmee gedaald ten opzichte van voorgaand jaar (ultimo 2022: 66,76%). De solvabiliteit is dusdanig dat er geen indicatie is dat de Commissie op lange termijn niet aan de verplichtingen kan voldoen.

De liquiditeit (vlottende activa/kort vreemd vermogen) bedraagt 2,03 per ultimo 2023 en is daarmee gestegen ten opzichte van voorgaand jaar (ultimo 2022: 3,02) en geeft voldoende ruimte om op korte termijn aan de verplichtingen te voldoen.

De baten 2023 bedragen in totaal € 8.666.851. Hiertegenover staan totaal € 8.284.104 aan lasten, leidend tot een exploitatiesaldo van € 382.747. Daarnaast hebben onttrekkingen plaatsgevonden aan de bestemmingsreserve voor internationale projecten (€ 3.221), bestemmingsfonds voor materiële vaste activa € 15.908 ($€ 26.622 - € 10.714 = € 15.908$) en bestemmingsreserve pensioenlasten (€ 5.083).

Voor de begroting 2024 in samenvattende vorm verwijzen we naar bijlage 2 bij de jaarrekening.

Het vrij besteedbare vermogen wordt gebruikt om eventuele tegenvallers in de toekomst op te vangen. Voor een nadere uitsplitsing van het vermogen verwijzen wij graag naar de toelichting in de jaarrekening.

Voor het gesubsidieerde mer-programma van OS wordt gewerkt met jaarlijkse voorschotten, welke verrekend worden met de daadwerkelijke bestedingen.

Ook voor de gesubsidieerde activiteiten van de EA is voor 2023 gewerkt met een voorschot welke verrekend wordt met de daadwerkelijke bestedingen.

De adviezen voor het Nederlandse deel worden bij voorschot gefactureerd.

Risicoparagraaf

OS

OS heeft een nieuwe overeenkomst met het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de periode 2023 – 2032, met een totaalbudget van ca € 40 miljoen. Daarmee is de financiële continuïteit van OS verzekerd.

Een gebruikelijk financieel risico is het eventueel niet voldoen aan relevante wet- en regelgeving, met name het niet voldoen aan de subsidievoorwaarden. Dit risico is gemitigeerd doordat de subsidievoorwaarden volledig in beeld zijn en de directie periodiek toetst of de Commissie compliant is.

NL

Bij mer-Nederland is het voornaamste financiële risico een terugloop in het aantal aanvragen voor adviezen in Nederland. Die terugloop heeft zich in 2023 niet voorgedaan; er was sprake van een gemiddeld aantal adviezen van 139 adviezen. Ervaring leert dat de Commissie met een aantal adviezen van circa 140 kostendekkend kan werken. Voor 2024 is een te laag aantal adviezen een reëel risico. Via onder andere stakeholder- en accountmanagement wordt dit risico zo goed mogelijk beheerst.

EA

Voor de Ecologische Autoriteit is het voornaamste risico dat de EA weliswaar voor acht jaar is ingesteld, maar dat de subsidie per jaar wordt aangevraagd en gegund. Er is (nog) niet voorzien in meerjarige subsidiebeschikking of –dekking.

NL/EA/ OS/INT

Naast financiële risico's liggen de belangrijkste strategische en operationele risico's op het vlak van (reputatieschade als gevolg van) schending van de onafhankelijkheid, fraude, corruptie en/ of schijn van belangenverstremgeling. De leden en adviseurs van de Commissie en de Ecologische Autoriteit mogen niet rechtsreeks betrokken zijn of zijn geweest bij de activiteit waarover advies wordt uitgebracht.

De belangrijkste beheersmaatregelen voor het waarborgen van onafhankelijkheid en integriteit en het tegengaan van (de schijn van) betrokkenheid of belangenverstremgeling zijn:

- Het protocol onafhankelijkheid regelt hoe te handelen in gevallen waarin afwegingen gemaakt moeten worden over de inzet van voorzitters en deskundigen. Dit protocol is voor eenieder te raadplegen op de website van de Commissie en de website van de EA.
- Jaarlijks wordt in de vergaderingen van de gezamenlijke secretarissen en van de gezamenlijke voorzitters besproken welke casussen in het voorbije jaar hebben gespeeld en de afwegingen die zijn gemaakt. Overwogen wordt of het protocol goed is toegepast en of dat het aanpassing behoeft. Door dit jaarlijkse gesprek blijven de onderwerpen onafhankelijkheid en integriteit actueel en levend.
- Met iedere deskundige en voorzitter wordt een Overeenkomst van Opdracht gesloten met daarin bepalingen over onafhankelijkheid, mogelijke betrokkenheid, schijn van belangenverstremgeling, geheimhouding, nevenfuncties en verwerking persoonsgegevens.

- Voorafgaand aan elk adviestraject wordt het bevoegd gezag (in geval van de Commissie) of de voortouwnemer (in geval van de EA) waaraan wordt geadviseerd, per brief geïnformeerd over de voorgenomen werkgroep samenstelling. Op basis van deze brief kan het bevoegd gezag of voortouwnemer aangeven een probleem te zien bij de werkgroep samenstelling op basis van bij hen bekende informatie over betrokkenheid. Bij twijfel over onafhankelijkheid besluit de Commissie, of de EA, de deskundige, secretaris of voorzitter terug te trekken uit de werkgroep.
- Medewerkers, directieleden en voorzitters ondertekenen het integriteitsprotocol, met daarin bepalingen over onafhankelijkheid, integriteit, schijn van belangenverstrengeling, omgaan met vertrouwelijke informatie en organisatiemiddelen en omgangsvormen. Dit wordt opgeslagen in de digitale personeelsdossiers.
- Nevenfuncties van voorzitters, directie en medewerkers worden gepubliceerd op de website.

Voor de risico's wordt ook verwezen naar de toekomstparagraaf en voor risico's die samenhangen met inkopen en aanbesteden wordt verwezen naar de paragraaf overige onderwerpen. Er worden geen specifieke risico's voorzien ten aanzien van financiële verslaggeving.

Toekomstparagraaf

Verwachte gang van zaken

OS: Per 1 januari 2023 is een nieuwe subsidieovereenkomst gesloten met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze subsidie geldt voor de periode 2023 – 2032 en is substantieel hoger dan de subsidie voor 2017 – 2022; namelijk ca 4 miljoen Euro per jaar (t.o.v. ca 3 miljoen per jaar in de vorige overeenkomst).

NL: In 2024 is de Omgevingswet ingevoerd, die onder meer de Wet milieubeheer vervangt. Deze wet regelt de rol en functie van milieueffectrapportage in Nederland en de positie hierin van de Commissie voor de milieueffectrapportage. Deze wet regelt ook dat een deel van de verplichte adviezen van de Commissie vrijwillig wordt, hetgeen een risico inhoudt voor het aantal adviezen dat de Commissie uitbrengt en dus voor de opbrengsten.

EA: In 2023 is er een hausse aan opdrachten voor de EA, aangezien gevraagd is advies uit te brengen over 132 natuurdoelanalyses voor stikstofgevoelige beschermde natuurgebieden en over twaalf gebiedsprogramma's. Dit loopt door in 2024. Ook is gevraagd de gebiedsprogramma's van advies te voorzien. Voor de periode na 2024 zijn de vooruitzichten redelijk, omdat verwacht wordt dat adviezen worden gevraagd over NDA 2.0 en mogelijk ook beheerplannen. Daarnaast wordt ongevraagd advies uitgebracht. Dit moet zich nog verder uitwijzen.

INT: In 2024 wordt alleen beperkte samenwerking met WWF voorzien, gelijk aan de samenwerking in 2022 en 2023.

De wijze waarop bijzondere gebeurtenissen waarmee in de jaarrekening geen rekening hoeft te worden gehouden, de verwachtingen hebben beïnvloed

OS: In de jaren voor 2023 heeft met name de COVID situatie voor onverwachte ontwikkelingen gezorgd. Er is vooral minder gereisd, maar ook de ontwikkeling van nieuwe programma's is trager verlopen. Gedurende 2022 en 2023 zijn we geleidelijk weer richting de normale activiteit gegaan. Voor 2024 verwachten we vooralsnog geen effecten van COVID.

Naast COVID zijn met name politieke omstandigheden in de landen waar we werken van invloed op de aard, omvang en effectiviteit van ons werk. Dit betreft op dit moment met name de militaire coups in West-Afrika, burgeroorlogen zoals in Jemen en Ethiopië en het Israël-Palestijnse conflict.

NL/ EA: Als gevolg van de toename van het aantal adviezen voor NL en EA bij elkaar opgeteld, is extra inzet gepleegd op werving en selectie en doorontwikkeling van de organisatie.

Investeringsen

Nadat er de laatste jaren fors is geïnvesteerd in de hardware en software om het hybride werken te kunnen faciliteren, is het nu tijd geworden om de security en de websites op een hoger plan te brengen. Voor de verouderde database, onze backbone, zal een actieplan opgesteld worden in 2024.

Financiering

Zie eerder wat betreft OS.

Voor NL vindt financiering vooral plaats vanuit de uitgebrachte adviezen. Daarnaast is een driejarige subsidie verstrekt door I&W voor de kennisfunctie voor de jaren 2023, 2024 en 2025.

Voor EA is een eerste subsidieaanvraag voor de jaren 2022 en 2023 en een tweede subsidieaanvraag voor 2024 toegekend.

Voor de periode daarna geldt het volgende. De EA is met het Instellingsbesluit ingesteld voor acht jaar. De kosten van de autoriteit komen, voor zover gebaseerd op een door de minister goedgekeurde begroting, voor rekening van de minister. Deze zal dekking vinden in het Transitiefonds landelijk gebied en natuur. De Tijdelijke wet Transitiefonds is na de val van het kabinet Rutte IV controversieel verklaard en is vooralsnog niet vastgesteld. De dekking van de subsidie voor de EA vindt plaats uit de reguliere begroting van LNV.

De kosten van de EA bevatten o.a. kosten voor personeel, secretariële ondersteuning, inhuren van voorzitters en externe deskundigheid, laten verrichten van onderzoek, delen van kennis en huisvesting.

Personeelsbezetting

OS/INT voorziet in 2024 verdere mogelijke uitbreiding met één of twee technisch secretarissen, afhankelijk van het resultaat van de huidige verkenningen naar programma's in nieuwe landen en de inzet op groei van het aantal onafhankelijke adviezen, ook buiten de Combi- en OS-landen.

NL/ EA voorziet in 2024 in een uitbreiding van de personeelsbezetting van NL 1 FTE secretaris.

De omstandigheden waarvan de ontwikkeling van de omzet en de rentabiliteit afhankelijk is

OS: Wat betreft OS wordt de omzet vooral beïnvloed door het overheidsbeleid wat betreft ontwikkelings samenwerking en de ontwikkeling van de Nederlandse economie die van invloed is op het totaalbudget dat beschikbaar zal zijn voor ontwikkelings samenwerking. Dit gezegd hebbende is (de omvang van) het budget voor de komende 10 jaar in een subsidiebeschikking vastgelegd.

NL: De omzet van NL wordt vooral bepaald door hoe het aantal adviezen zich ontwikkelt na invoering van de Omgevingswet.

EA: De omzet van EA is in 2024 afhankelijk van het aantal adviezen dat in 2024 kan worden uitgebracht.

Overige onderwerpen

Financiële instrumenten

Met ingang van jaar 2019 is Schatkistbankieren van toepassing. Inzake prijsrisico's wordt bij NL steeds bezien in welke mate tarieven aangepast moeten worden. Liquiditeit en Kasstroomrisico: zie onder Financiële informatie.

Interne beheersing van processen en procedures

Processen, procedures en verantwoordelijkheden zijn neergelegd in protocollen en handleidingen. Processen en procedures worden op de werkvloer gecontroleerd door de directie en hoofd bedrijfsvoering en wekelijks besproken tijdens een directieteamoverleg. Secretariaats medewerkers hanteren checklists voor werkzaamheden in het opstellen en publiceren van adviezen en uitvoeren van capaciteitsontwikkeling.

De stichting heeft een handboek AO/IC en er wordt een strikte functiescheiding bij financiële handelingen gewaarborgd.

Kwaliteitsbeheersing

De kwaliteit en ontwikkeling van het personeel wordt gemonitord en besproken in jaarlijkse plannings- en beoordelingsgesprekken en driemaandelijke voortgang overleggen. Daarnaast worden Persoonlijke Opleiding Plannen (POP) gestimuleerd en regelmatig besproken. Voor opleidingen met relatief hoge kosten zijn deze plannen verplicht.

OS: Bij advisering wordt op drie punten gemonitord: direct na publicatie van het advies, bij publicatie van het definitieve MER en bij besluitvorming. Tijdens implementatie van het project wordt impact van het advies waar relevant en mogelijk geëvalueerd in een zogenoemde 'impactevaluatie'. Kwaliteit van capaciteitsontwikkeling wordt gemonitord via evaluaties direct ter plekke en waar relevant en mogelijk in impactevaluaties. Voor monitoring, evaluatie en leren is een speciaal daarvoor verantwoordelijke medewerker lid van het OS-team.

NL/EA: Kwaliteit van de advisering wordt gecontroleerd door dubbele meelezers, één voor de inhoudelijke check en één voor begrijpelijkheid en taalgebruik. Voor de consistentie in de advisering zijn advieslijnen opgesteld, die door de gezamenlijke voorzitters worden vastgesteld. Adviezen worden voor publicatie voorgelegd aan bevoegd gezag en initiatiefnemer op de punten duidelijkheid en feitelijke juistheid.

Kennis- en informatievoorziening in- en extern

Bij zowel NL/EA als OS/INT is een medewerker voor kennis, communicatie en leren deel van het team. Deze ontsluiten intern de benodigde kennis en informatie voor secretarissen, deskundigen en voorzitters via bibliotheek en websearches. Extern vindt informatievoorziening en communicatie plaats via jaarverslag, website, factsheets, nieuwsbrieven, persberichten, social media, workshops, conferenties, presentaties, kennissessies, webinars en databases.

Begroting 2024

De aangepaste begroting voor 2024 is door het bestuur vastgesteld op 28 september 2023. In vergelijking met de Jaarrekening 2023 valt op:

- Het FTE percentage is de basis van de verdeling overheadkosten tussen NL/EA en OS. De verhouding komt voor 2024 uit op 58% NL/ EA en 42% OS, totaal 43,4 FTE.
- De begroting voor de salariskosten is gebaseerd op de vaste bezetting en is inclusief vacatures.
- De salariskosten zijn opgehoogd met 1,5% inflatiecorrectie.
- Voor de pensioenlasten zijn de premies van 2023 opgenomen, opgehoogd met 5%.

NL: Voor de opbrengsten in 2024 is uitgegaan van een licht negatief scenario van 130 projecten. Op basis van deze begroting is aan I&W voorgesteld, wegens algemene prijsstijgingen, de tarieven 2024 generiek te verhogen met 3,5%. Daarnaast worden de 'gereduceerde tarieven' verhoogd door aanpassing van het percentage korting van 30% naar 25%. Met deze aanpassing van het tarief verbetert de kostendekking van deze categorie adviezen. Namens de Minister van I en W is bij brief van 13 november 2023 met deze tarieven ingestemd. De baten in de begroting bedragen € 3.237.051, dat is vrijwel gelijk aan de begrote baten van 2023: € 3.048.123.

Vanwege de algemene prijsstijging is in de begroting 2024 uitgegaan van een stijging van de tarieven van de deskundigen met 3,5% en de tarieven van de voorzitters met 1,5%. Ook de vergoeding van de reiskosten gaat omhoog, van € 0,21 naar € 0,23 cent/km. De begroting voor de kenniskosten is in 2024 verlaagd naar € 175.000, waarvan de kennissubsidie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat €100.000 voor haar rekening neemt. De lasten in de begroting 2024 bedragen € 3.529.939 en zijn gestegen ten opzichte van de begrote lasten van 2023: € 3.379.142.

EA: Voor de Ecologische Autoriteit wordt uitgegaan van de begroting voor 2024 die is goedgekeurd door het Ministerie van LNV. Deze gaat uit van ten hoogste € 3.116.376 aan kosten en de opbrengsten zullen vergoed worden door de subsidie. We gaan ervanuit dat het niet gebruikte subsidiedeel van 2023 € 1.693.022 doorschuift naar 2024.

OS: De verwachte inkomsten 2024 vanuit BuZa bedragen € 3.143.205 Euro.

Onderzoek en ontwikkeling Niet van toepassing.

1. Balans (na resultaatbestemming)

Activa	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
1 Inrichting en automatisering		79.763		54.585
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
2 Debiteuren	291.005		72.298	
3 Nog te factureren bedragen Nederland	163.812		96.976	
4 Nog te ontvangen subsidie Ecologische Autoriteit	-		389.160	
		454.817		558.434
5 Overige vorderingen en overlopende activa		203.045		132.662
6 <u>Liquide middelen</u>		<u>8.742.014</u>		<u>5.929.373</u>
TOTAAL ACTIVA		<u>9.479.641</u>		<u>6.675.054</u>

Passiva	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN				
<u>Vrijbesteedbaar vermogen</u>				
7 Eigen vermogen/algemene reserve NL	964.006		588.863	
8 Bestemmingsreserve mer Internationaal	<u>258.593</u>		<u>261.814</u>	
		1.222.599		850.677
Niet vrijbesteedbaar vermogen				
9 Overbruggingsbudget	3.517.600		3.517.600	
10 Bestemmingsfonds pensioenlasten	52.991		58.073	
11 Bestemmingsfonds activa 2017-2022	19.281		29.995	
12 Bestemmingsfonds activa OS vanaf 1/1/2023	<u>26.622</u>		-	
		3.616.494		3.605.668
VOORZIENINGEN				
13 Voorziening jubileumuitkeringen		9.786		20.487
LANGLOPENDE SCHULDEN				
14 Investeringssubsidie		2.201		5.562
<u>Vooruitontvangen subsidies verslagjaar</u>				
15 Ministerie van Buitenlandse Zaken 2017-2022	-		340.515	
16 Ministerie van Buitenlandse Zaken 2023-2032	716.792		-	
17 Ministerie van Landbouw Natuurbeheer en Visserij	1.693.022		-	
18 Ministerie van I&W	<u>-</u>		<u>100.000</u>	
		2.409.814		440.515
KORTLOPENDE SCHULDEN				
19 Vooruitgefactureerde bedragen NL	953.125		816.096	
Vooruitgefactureerde bedragen Internationaal	52.836		10.574	
Crediteuren	401.555		225.714	
Nog te betalen kosten	337.310		-	
Af te dragen BTW	95.060		75.332	
Pensioenpremie nog te betalen	104.719		79.715	
Af te dragen Loonheffingen en sociale lasten	<u>-</u>		<u>134.298</u>	
		1.944.605		1.341.729
20 OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA		274.142		410.416
TOTAAL PASSIVA		<u><u>9.479.641</u></u>		<u><u>6.675.054</u></u>

2. Staat van lasten en baten 2023

Stichting Bureau Commissie voor de mer

	2023 Werkelijk €	2023 Begroot €	Afwijking %	2022 Werkelijk €
<u>LASTEN</u>				
21 Kosten voorzitters Ecologische Autoriteit	132.988	151.416		7.833
22 Personeelskosten	4.496.878	5.068.808	-11,3%	3.464.264
23 Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	2.443.989	3.516.800	-30,5%	1.362.831
Initiele kosten Ecologische Autoriteit	72.550	150.000		53.360
24 Afschrijvingskosten	23.187	14.639	58,4%	20.150
25 Huisvesting	271.155	265.050	2,3%	250.394
26 Kantoorkosten	52.992	41.105	28,9%	34.211
27 Automatisering	351.868	122.100	188,2%	115.498
28 Algemene kosten	107.145	98.064	9,3%	174.133
29 Kenniskosten	331.352	412.000		-
Onvoorzien	-	40.000		-
Totaal lasten	<u>8.284.104</u>	<u>9.879.982</u>		<u>5.482.673</u>
<u>BATEN</u>				
Opbrengsten adviestrajecten binnenland	3.531.895	2.913.123	21,2%	2.619.234
Subsidie Ministerie LNV Ecologische Autoriteit	2.108.934	3.270.116		389.160
Opbrengsten Internationale projecten	57.738	100.000	-42,3%	49.426
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	2.519.641	3.210.824	-21,5%	2.181.264
Subsidie kenniskosten Ministerie I&W	100.000	100.000		-
Opbrengst rente	326.969	0		20.658
Overige opbrengsten	<u>21.674</u>	<u>35.000</u>		<u>27.883</u>
Totaal baten	<u>8.666.851</u>	<u>9.629.063</u>		<u>5.287.625</u>
Exploitatiesaldo exclusief overbruggingsbudget	382.747	-250.919		-195.048
Overbruggingskosten	-	-75.000		-160.825
Saldo lasten en baten inclusief overbrugging	382.747	-325.919		-355.873
Bestemming saldo:				
Mutatie Overbruggingsbudget	-			345.810-
Mutatie bestemmingsreserve Internationale projecten	-3.221			5.668-
Mutatie bestemmingsfonds afschrijving vaste activa OS vanaf 1/7/2017	-10.714			-
Mutatie bestemmingsfonds afschrijving vaste activa OS vanaf 1/1/23	26.622			2.533
Mutatie bestemmingsreserve pensioenlasten	-5.083			6.928-
Toevoeging eigen vermogen NL	<u>375.143</u>			-
Totaal	<u>382.747</u>	<u>-325.919</u>		<u>-355.873</u>

3. Grondslagen van de financiële verslaggeving

Bedrijfsgegevens

De stichting Bureau Commissie voor de Milieu-Effectrapportage staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41185216. De statutaire vestigingsplaats is Utrecht.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'. Voorts is rekening gehouden met de voorschriften van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving vereisen dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen, en van lasten en baten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van de activa en verplichtingen die niet op eenduidige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Op 1 januari 2018 is de verdeelsleutel NL/OS voor het eerst aangepast. De verhouding NL-OS is gewijzigd van 60-40 naar 55-45. Met deze aanpassing is de verdeling van de overheadkosten in lijn gebracht met de ontwikkeling in de afgelopen jaren, namelijk een afname van werkzaamheden (en kosten) bij Nederland en een toename van werkzaamheden (en kosten) bij OS. Voor 2023 is deze verdeelsleutel gewijzigd in 51-49 NL-OS. Voor de Ecologische Autoriteit staat in de beschikking van LNV dat 25% van de apparaatskosten van de stichting ten laste van de Ecologische Autoriteit komen.

Continuïteit

Door het Ministerie van Buitenlandse Zaken is een beschikking afgegeven ter financiering van de activiteiten van MER-OS voor de jaren 2023-2032. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardevermindering.

De afschrijvingen vinden als volgt plaats:

Verbouwingen	: 10% per jaar
Inventaris	: 20% per jaar
Hardware	: 20% per jaar
Software	: 33% per jaar

3. Grondslagen van de financiële verslaglegging, vervolg

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Voorzeningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste verwerking tegen geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste verwerking tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Voorzeningen

Voorziening uitgestelde beloningen (jubileum): De noodzakelijk geachte omvang van de voorziening is gebaseerd op toekomstige jubileumuitkeringen van medewerkers in de komende vijf jaar waarbij is uitgegaan dat de medewerkers blijven. Uitkeringen in enig jaar komen ten laste van de voorziening, jaarlijks wordt de noodzakelijke omvang bepaald.

Pensioenregeling

Commissie voor de mer heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Commissie voor de mer

De verplichtingen die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Commissie voor de mer betaalt hiervoor premies. Deze pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Eind december 2023 bedroeg de dekkingsgraad voor het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn 106,3%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 125,4% (per eind 2022). In het bijgewerkte herstelplan van 2023 laat PFZW zien dat de beleidsdekkingsgraad eind 2032 weer op het vereiste niveau kan zijn. Dit past binnen de wettelijke hersteltermijn van 10 jaar. PFZW voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren.

Gebaseerd op vorenstaande is de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord

Grondslagen van resultaatbepaling

Lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waar zij betrekking op hebben.

Onder de opbrengsten adviestrajecten binnenland en internationale projecten wordt verstaan de opbrengst (netto omzet) van de in het verslagjaar verleende diensten en indien van toepassing onder aftrek van over de opbrengsten geheven belastingen.

In het boekjaar gerealiseerde opbrengsten uit adviestrajecten en internationale projecten worden als opbrengsten in de staat van lasten en baten verwerkt in de post 'opbrengsten adviestrajecten binnenland' en/of 'opbrengsten internationale projecten' (wijzigingen in onderhanden projecten). De advies- en projectkosten zijn verwerkt in de post 'personeelskosten' en 'vergoedingen werkgroepen/projectkosten'.

Gemeenschappelijke kosten voor MER-Nederland en MER-OS/MER-Internationaal worden doorbelast op basis van verdeelsleutels. De verdeelsleutels worden bepaald op basis van van een reële inschatting met de kosten samenhangende activiteiten danwel lasten. De verdeelsleutel voor 2023 is 49% Os en 51% NL voor de gemeenschappelijke kosten. Voor EA komen 25% van de 51% ten laste.

Subsidies

Subsidies worden als bate verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en Commissie mer de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

Rentebaten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

4. Toelichting op de balans **Stichting Bureau Commissie voor de mer**

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<u>Materiële vaste activa</u>		
1 <u>Inrichting en automatisering</u>		
<i>Stand per 1 januari</i>		
Investeringen	129.592	376.162
Afschrijvingen	<u>-75.007</u>	<u>-322.376</u>
Boekwaarde	54.585	53.786
<i>Mutaties</i>		
Investeringen boekjaar	51.725	24.650
Desinvestering	-42.869	-271.220
Afschrijvingen	-26.547	-23.851
Afschrijving desinvesteringen	42.869	271.220
Saldo	<u>25.178</u>	<u>799</u>
<i>Stand per 31 december</i>		
Aanschafwaarden einde boekjaar	138.448	129.592
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-58.685</u>	<u>-75.007</u>
Boekwaarde	<u><u>79.763</u></u>	<u><u>54.585</u></u>
<u>Vorderingen</u>		
2 <u>Debiteuren</u>	<u>291.005</u>	<u>72.298</u>
3 <u>Nog te factureren bedragen Nederland</u>	<u>163.812</u>	<u>96.976</u>
4 <u>Nog te ontvangen subsidie Ecologische Autoriteit</u>	<u>-</u>	<u>389.160</u>
5 <u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Nog te ontvangen bedragen	95.756	33.001
Overlopende activa	751	26.270
Vooruitbetaalde bedragen	106.538	73.391
	<u>203.045</u>	<u>132.662</u>
6 <u>Liquide middelen</u>		
Rabobank, rekening-courant 859 MER-Nederland	1.237	1.948
Rabobank, bankgarantie 593 MER-Nederland	53.773	53.773
Schatkistbankieren	8.687.004	5.873.652
	<u>8.742.014</u>	<u>5.929.373</u>

Gestelde zekerheden

De liquide middelen staan voor een bedrag van € 53.773 niet ter vrije beschikking van de stichting.

4. Toelichting op de balans, vervolg **Stichting Bureau Commissie voor de mer**

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
EIGEN VERMOGEN	€	€
<u>Vrijbestedbaar vermogen</u>		
7 Eigen vermogen/Algemene reserve NL		
Stand 1 januari	588.863	588.863
Resultaatbestemming	<u>375.143</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>964.006</u>	<u>588.863</u>

Onder Vrij besteedbaar vermogen staat de post Eigen vermogen /algemene reserve NL. Deze algemene reserve is bedoeld ter dekking van eventuele toekomstige negatieve resultaten van MER Nederland. Het overschot op de exploitatie 2023 is aan deze post toegevoegd.

8 Bestemmingsreserve mer Internationaal		
Stand 1 januari	261.814	267.482
Resultaatbestemming	<u>-3.221</u>	<u>-5.668</u>
Stand per 31 december	<u>258.593</u>	<u>261.814</u>

De bestemmingsreserve is in 2012 door het bestuur gevormd door het overschot van projecten waarvoor mer is gevraagd advies te geven. Het positieve of negatieve resultaat van MER Internationaal wordt toegevoegd of onttrokken aan de bestemmingsreserve in het betreffende boekjaar. De reserve is met name bedoeld voor de uitvoer van projecten waar geen directe financiering tegenover staat.

Niet vrijbestedbaar vermogen

De Stichting Commissie voor de mer (MER-Nederland) is per 1 juli 2014 verzelfstandigd. Om dit traject te begeleiden heeft het ministerie een bedrag beschikbaar gesteld van 4 x € 2 miljoen euro.

9 Overbruggingsbudget		
Stand 1 januari	3.517.600	3.863.410
Resultaatbestemming	<u>-</u>	<u>-345.810</u>
Stand per ultimo boekjaar	<u>3.517.600</u>	<u>3.517.600</u>

Onder de post 'Niet vrij besteedbaar vermogen' werd vanaf 2014 het overbruggingsbudget verantwoord. Dit overbruggingsbudget werd in de jaren 2014 t/m 2017 gevoed met het overbruggingsbudget van € 2 mln dat lenW per jaar beschikbaar stelde. Het resterende overbruggingsbudget ad € 5.870.845 is met goedkeuring van het ministerie per 1 januari 2018 ingezet als egalisatiereserve om eventuele pieken en dalen in de inkomsten zelf op te kunnen vangen.

10 Bestemmingsreserve pensioenlasten		
Stand 1 januari	58.073	65.001
Resultaatbestemming	<u>-5.082</u>	<u>-6.928</u>
Stand per 31 december	<u>52.991</u>	<u>58.073</u>

Dit bestemmingsfonds is gevormd ter compensatie van de achteruitgang in partnerpensioen van personeelsleden die tijdens een verplichte overgang van het pensioenfonds SFP naar het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn in dienst waren. Zolang de betrokken personeelsleden in dienst zijn, is ter dekking van deze verlaging een risicoverzekering afgesloten. Vanaf 1 januari 2014 zijn de premienota's vanuit dit bestemmingsfonds voldaan. In 2021 is een herberekening voor de reserve gedaan, die bleek te hoog, er heeft een onttrekking plaats gevonden ten gunste van het eigen vermogen/algemene reserve.

4. Toelichting op de balans, vervolg
Stichting Bureau Commissie voor de mer

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
11 Bestemmingsfonds afschrijving OS vanaf 1/7/2017		
Stand 1 januari	29.995	27.462
Resultaatbestemming	-10.714	2.533
Stand per 31 december	<u>19.281</u>	<u>29.995</u>
12 Bestemmingsfonds afschrijving OS vanaf 1/1/2023		
Stand 1 januari	-	-
Resultaatbestemming	26.622	-
Stand per 31 december	<u>26.622</u>	<u>-</u>
<p>De bestemmingsfondsen afschrijvingen vaste activa zijn gevormd op verzoek van het ministerie van Buitenlandse Zaken, aangezien het ministerie het kasstelsel hanteert. De investeringen worden in het jaar van investering in de baten verantwoord, welke tevens leiden tot een dotatie aan het bestemmingsfonds. De onttrekkingen aan het bestemmingsfonds betreffen de afschrijvingslasten in het boekjaar.</p>		
<u>VOORZIENINGEN</u>		
13 Voorziening jubileumuitkeringen		
Stand 1 januari	20.487	9.789
Dotatie	-	-
Mutatie	-10.701	10.698
Stand per 31 december	<u>9.786</u>	<u>20.487</u>
<u>LANGLOPENDE SCHULDEN</u>		
14 Investeringsubsidie		
Stand 1 januari	5.562	9.262
Vrijval afschrijvingskosten	-3.361	-3.700
Stand per 31 december	<u>2.201</u>	<u>5.562</u>
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>		
<u>Vooruitontvangen subsidies verslagjaar</u>		
15 Rekening-courant (R/C) Ministerie van Buitenlandse Zaken		
<i>Beschikking 2017-2022 / Act.nr. 4000000390</i>		
Stand aan het begin van het jaar	340.515	1.321.637
Ontvangen subsidie (bevoorschotting)	-340.515	1.200.000
Toegerekende subsidiegelden boekjaar	<u>-</u>	<u>-2.181.122</u>
Stand totaal R/C per 31 december	-	340.515
<p>De stichting ontving een subsidie van het Ministerie van Buitenlandse zaken voor de werkzaamheden op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. De subsidie was toegekend voor de periode juli 2017 – december 2022. Het subsidiebedrag is in november 2023 vastgesteld op een bedrag van € 11.571.520,-. De teveel ontvangen voorschotten zijn inmiddels terugbetaald.</p>		
16 Beschikking 2023-2032 / Act.nr. 4000006397		
Stand aan het begin van het jaar	-	-
Ontvangen subsidie (bevoorschotting)	3.236.433	-
Toegerekende subsidiegelden boekjaar	<u>-2.519.641</u>	<u>-</u>
Stand totaal R/C per 31 december	716.792	-
Stand totaal R/C per 31 december	<u>716.792</u>	<u>340.515</u>

4. Toelichting op de balans, vervolg
Stichting Bureau Commissie voor de mer

31-12-2023
 €

31-12-2022
 €

De stichting ontvangen een subsidie van het Ministerie van Buitenlandse zaken voor de werkzaamheden op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. De subsidie is toegekend voor de periode 2023-2032 en bedraagt maximaal € 39.500.000,-. Jaarlijks wordt een activiteitenplan en de begroting ingediend. Verantwoording wordt jaarlijks afgelegd middels een inhoudelijke voortgangsrapportage en een jaarlijkse financiële voortgangsrapportage, voorzien van een controleverklaring en accountantsrapportage. Voor een nadere toelichting van de voornaamste activiteiten verwijzen wij naar het bestuursverslag onder Mer-OS. De subsidie wordt vastgesteld na afloop van de subsidieperiode en aanlevering van alle gevraagde verantwoordingsinformatie.

17 Rekening courant Ministerie Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit

Beschikking 2022-2023 kenmerk DGRTLG/26589293

Stand aan het begin van het jaar	-	-
Ontvangen subsidie (bevoorschotting)	4.191.116	-
Toegerekende subsidiegelden boekjaar 2022	-389.160	-
Toegerekende subsidiegelden boekjaar 2023	-2.108.934	-
Stand totaal R/C per 31 december	1.693.022	-

De stichting ontvangt subsidie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ten behoeve van het verrichten van activiteiten ter ondersteuning Ecologische Autoriteit voor de periode juli 2022 - december 2023. Het subsidiebedrag bedraagt 100% van de rechtstreeks aan het project toe ter rekenen kosten en bedraagt maximaal € 4.191.116,-. Voor een nadere toelichting van de voornaamste activiteiten verwijzen wij naar het bestuursverslag onder Ecologische Autoriteit. De subsidie wordt vastgesteld na ontvangst van de eindverantwoording voorzien van een goedkeurende controleverklaring van een accountant.

18 Rekening Courant Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Vooruitontvangen bijdragen kenniskosten	-	100.000
---	---	---------

De stichting ontvangt subsidie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ten behoeve van de uitvoering van de kennisfunctie voor de periode 1 januari 2023- 31 december 2025 van € 100.000 per jaar. Aan het eind van de subsidieperiode zal een activiteitenverslag en een financieel verslag gemaakt worden, vergezeld van een goedkeurende controleverklaring van onze accountant.

19 Vooruitgefactureerde bedragen NL

In rekening gebrachte bedragen	953.125	816.096
--------------------------------	---------	---------

20 Overige schulden en overlopende passiva

Personeel	262.949	249.149
Vooruitontvangen bedragen	11.193	-
	274.142	249.149

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

<u>Huurovereenkomsten</u>	<u>Contractpartij</u>	<u>termijn</u>		<u>Bedrag</u>
Bedrijfsruimte inclusief servicekosten	Stichting Spoorweg Pensioenfonds	1-1-2024	1-4-2026	495.000
Huurcontract printer	PCI	1-2-2024	1-2-2029	<u>14.279</u>
				509.279
Bedragen korter dan 1 jaar		222.856		
Bedragen langer dan 1 jaar en korter dan 5 jaar		<u>286.661</u>		
Totaal		509.517		

In het kader van de subsidievoorwaarden wordt bevestigd dat er geen andere verplichtingen zijn aangegaan met andere partijen.

Garanties

De stichting heeft ten behoeve van derden bankgaranties verstrekt ten bedrage van € 53.733.

5. Toelichting op de staat van lasten en baten 2023

Stichting Bureau Commissie voor de mer

- 21 De kosten voorzitters zijn bij Nederland en Ontwikkelingsamenwerking te vinden onder de vergoeding werkgroepen/projectkosten.

	2023	2023	2022
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	€	€	€
22 Personeelskosten			
Brutosalarissen	2.775.544	3.077.606	2.345.930
Pensioenverzekering/WAO-verzekering	560.966	683.000	473.148
Sociale lasten	449.336	468.000	350.966
Reiskosten woon- / werkverkeer	58.846	48.000	33.860
Opleidingen	48.802	86.000	52.049
Uitvoering arboret	-100.350	80.000	-24.178
Algemene kosten bestuur	73.335	68.202	41.179
Inhuur personeel	462.740	573.000 [*]	267.261
Inhuur secretarissen ad hoc	217.886	30.000	-
Overige personeelskosten	65.016	30.000	93.685
	<u>4.612.121</u>	<u>5.143.808</u>	<u>3.633.900</u>

* in begroting 2023 is abusievelijk 300.000 inhuur personeel EA niet meegenomen.

Doorbelastingen

Doorberekende personeelskosten MER-NL

- naar MER-OS	-230.508	-214.000	-194.430
- naar MER-Internationaal	-664	-2.000	-874
- naar Ecologische Autoriteit	-734.499	-459.700	-193.450
- van MER-OS	2.824	2.000	3.158

Doorberekende personeelskosten MER-OS

- van MER-NL	230.508	214.000	194.429
- naar MER-NL	-2.824	-2.000	-3.158
- naar MER-Internationaal	-38.884	-48.000	-37.864
- naar Ecologische Autoriteit	-23.349	-	-

Doorberekende personeelskosten MER-Internationaal

- van MER-NL	664	2.000	874
- van MER-OS	38.884	48.000	37.864

Doorberekende personeelskosten NL/EA-Ecologische Autoriteit

- van MER-NL	734.499	459.700	193.450
- van MER-OS	23.349	-	-

Doorberekende personeelskosten

	<u>-115.243</u>	<u>-75.000</u>	<u>-163.035</u>
	<u>4.496.878</u>	<u>5.068.808</u>	<u>3.470.864</u>

Het aantal personeelsleden ultimo 2022 bedroeg 30,4 en ultimo 2023 is dat 40,08. Het gemiddeld aantal medewerkers was in 2022 30,3 FTE en bedraagt in 2023 35,08 FTE.

23 Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	<u>2.443.989</u>	<u>3.516.800</u>	<u>1.362.831</u>
--	------------------	------------------	------------------

5. Toelichting op de staat van lasten en baten 2023, vervolg
Stichting Bureau Commissie voor de mer

	2023	2023	2022
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	€	€	€
24 Afschrijvingskosten			
Verbouwingen	2.580	2.223	2.223
Inventaris	6.839	5.932	7.102
Hardware, software	13.768	6.484	10.825
Investeringssubsidie Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	3.360	3.360	3.700
	<u>26.547</u>	<u>17.999</u>	<u>23.850</u>
Af:			
Vrijval afschrijvingskosten investeringssubsidie Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	-3.360	-3.360	-3.700
	<u>23.187</u>	<u>14.639</u>	<u>20.150</u>
	<u><u>23.187</u></u>	<u><u>14.639</u></u>	<u><u>20.150</u></u>
25 Huisvesting			
Huur, belastingen, heffingen, verzekeringen	185.318	165.150	170.975
Servicekosten (inclusief elektra)	54.712	66.600	44.184
Schoonmaakkosten	19.729	22.200	19.776
Overige huisvestingskosten	11.396	11.100	15.459
	<u>271.155</u>	<u>265.050</u>	<u>250.394</u>
	<u><u>271.155</u></u>	<u><u>265.050</u></u>	<u><u>250.394</u></u>
26 Kantoorkosten			
Telefoon/internet	29.608	16.140	14.175
Drukwerk/jaarverslag/bibliotheek	9.151	14.630	9.199
Overige kantoorkosten/porti/copy	14.233	10.335	10.837
	<u>52.992</u>	<u>41.105</u>	<u>34.211</u>
	<u><u>52.992</u></u>	<u><u>41.105</u></u>	<u><u>34.211</u></u>

5. Toelichting op de staat van lasten en baten 2023 vervolg
Stichting Bureau Commissie voor de mer

	2023	2023	2022
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	€	€	€
27 Automatisering			
Aanschaf hardware en software	17.676	27.750	5.436
Onderhoud ICT en licenties	172.725	44.400	58.474
Externe expertise*	112.939	38.850	37.475
ICT projecten	48.528	11.100	14.113
	351.868	122.100	115.498
	351.868	122.100	115.498

* Er heeft door aanbesteding een verschuiving plaats gevonden van van personele kosten naar automatiseringskosten.

28 Algemene kosten			
Representatie en catering	8.762	5.550	6.633
Bestuursvergaderingen	2.941	9.284	7.000
Accountantskosten	53.231	38.850	51.709
Adviezen	14.811	9.100	18.802
Algemene verzekeringen en reiskosten	14.134	15.200	12.595
Overige algemene kosten	13.266	20.080	33.093
	107.145	98.064	129.833
	107.145	98.064	129.833

29 Kenniskosten			
Communicatie en PR*	216.109	20.000	35.182
Kennisuren (na 100.000 van overbruggingsbudget)	115.243	392.000	9.118
	331.352	412.000	44.300
	331.352	412.000	44.300

* De oorzaak van de verhoging van de kosten Communicatie en PR is de inhuur in de plaats van een uitgevallen kennismedewerker.

6. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2023
Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-Nederland)

	2023	2023	2022
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
LASTEN	€	€	€
Personeelskosten	1.646.762	1.980.106	1.592.706
Vergoedingen werkgroepen/ projectkosten	1.381.535	1.266.800	1.032.061
Afschrijvingskosten	9.797	5.817	9.654
Huisvesting	133.165	130.050	134.793
Kantoorkosten	29.433	18.105	20.590
Automatisering	156.811	56.100	51.009
Algemene kosten	39.976	39.064	61.130
Kenniskosten	229.588	20.000	26.074
Bureaunkosten Ecologische Autoriteit	-176.883	-217.000	-69.966
Totaal lasten	3.450.184	3.299.042	2.858.051
BATEN			
Opbrengsten adviestrajecten binnenland	3.531.895	2.913.123	2.619.234
Opbrengsten kenniskosten I&W	100.000	100.000	-
Opbrengsten rente	167.906	-	20.658
Overige opbrengsten	21.674	35.000	27.883
Totaal baten	3.821.475	3.048.123	2.667.775
Exploitatiesaldo lasten en baten exclusief overbruggingsbudget	371.291	-250.919	-190.276
Overbruggingskosten	-	-75.000	-160.825
Saldo lasten en baten	371.291	-325.919	-351.101
Bestemming Saldo:			
Mutatie eigen vermogen/algemene reserve NL	375.143	-	-
Mutatie Overbruggingsbudget	-	-	-345.810
Mutatie bestemmingsreserve pensioenlasten	-3.852	-	-5.290
Totaal	371.291	-325.919	-351.100

7. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2023
Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-Nederland)

	2023	2023	2022
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	€	€	€
<u>Personeelskosten</u>			
Brutosalarissen	1.808.389	1.792.606	1.466.964
Pensioenverzekering/WAO-verzekering	364.749	383.000	289.243
Sociale lasten	289.877	265.000	212.959
Reiskosten woon- / werkverkeer	32.992	24.000	21.185
Opleidingen	24.567	50.000	30.691
Uitvoering arboret/verzuimverzekering	-58.284	46.000	-36.744
Algemene kosten bestuur	5.267	16.200	5.622
Inhuur personeel	99.275	107.000	111.499
Projectmedewerkers ad hoc	119.324	30.000	-
Overige personeelskosten	46.633	15.000	39.918
	<u>2.732.789</u>	<u>2.728.806</u>	<u>2.141.337</u>
<u>Doorbelastingen</u>			
Doorberekende overhead van NL-OS	-168.758	-134.000	-127.722
Doorberekende overhead van NL-EA	-341.166	-200.000	-88.571
Doorberekende personeelskosten van NL-OS	-61.750	-80.000	-66.708
Doorberekende personeelskosten van OS-NL	2.824	2.000	3.158
Doorberekende personeelskosten van NL-INT	-664	-2.000	-874
Doorberekende kennisuren van NL-EA	-7.937	-200.000	-9.118
Doorberekende personeelskosten van NL naar EA	-393.333	-59.700	-95.761
Doorberekende personeelskosten kennis	-115.243	-75.000	-163.035
	<u>-1.086.027</u>	<u>-748.700</u>	<u>-548.631</u>
	<u>1.646.762</u>	<u>1.980.106</u>	<u>1.592.706</u>
<u>Vergoedingen werkgroepen/ projectkosten</u>			
Adviezen/projectkosten	<u>1.381.535</u>	<u>1.266.800</u>	<u>1.032.061</u>
<u>Afschrijvingskosten</u>			
Verbouwingen	1.261	1.096	1.096
Inventaris	3.352	2.914	3.786
Hardware	5.184	1.807	4.772
Investeringsubsidie	3.360	3.360	3.700
	<u>13.157</u>	<u>9.177</u>	<u>13.354</u>
Vrijval afschrijvingskosten investeringssubsidie	-3.360	-3.360	-3.700
	<u>9.797</u>	<u>5.817</u>	<u>9.654</u>

**7. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2023, vervolg
Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-Nederland)**

	2023 Werkelijk €	2023 Begroot €	2022 Werkelijk €
Huisvesting			
Huur, belastingen, heffingen, verzekeringen	93.745	84.150	93.377
Servicekosten (inclusief elektra)	25.080	30.600	23.660
Schoonmaakkosten	9.123	10.200	9.938
Overige huisvestingskosten	5.217	5.100	7.818
	133.165	130.050	134.793
<i>Doorbelast aan Ecologische Autoriteit</i>	-65.251	-72.000	-34.050
Kantoorkosten			
Telefoon/internet	13.940	7.140	7.375
Drukwerk/jaarverslag/bibliotheek	7.906	6.630	7.888
Kantoorbenodigdheden/porti/copy	7.587	4.335	5.327
	29.433	18.105	20.590
<i>Doorbelast aan Ecologische Autoriteit</i>	-14.423	-15.000	-4.069
Automatisering			
Aanschaf hardware en software	8.052	12.750	1.879
Onderhoud ICT en licenties	78.664	20.400	28.292
Externe expertise	46.546	17.850	13.747
ICT projecten (extra)	23.549	5.100	7.092
	156.811	56.100	51.009
<i>Doorbelast aan Ecologische Autoriteit</i>	-76.837	-60.000	-14.233

7. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2023, vervolg Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-Nederland)

	2023 Werkelijk €	2023 Begroot €	2022 Werkelijk €
<u>Algemene kosten</u>			
Representatie en catering	4.360	2.550	3.964
Bestuursvergaderingen	1.500	4.284	4.725
Accountantskosten	16.410	17.850	27.173
Adviezen	6.849	4.100	9.290
Algemene verzekeringen	5.900	6.200	5.714
Overige algemene kosten	4.957	4.080	10.264
	<u>39.976</u>	<u>39.064</u>	<u>61.130</u>
<i>Doorbelast aan Ecologische Autoriteit</i>	<u>-20.372</u>	<u>-70.000</u>	<u>-17.615</u>
<u>Kenniskosten</u>			
Communicatie en PR/kennis	114.345	20.000	26.074
Kennisuren NL (na 100.000 op overbrug)	115.243	-	-
	<u>229.588</u>	<u>20.000</u>	<u>26.074</u>
<u>Doorbelaste kosten aan Ecologische Autoriteit</u>			
Doorbelaste huisvestingskosten	-65.251	-72.000	-34.050
Doorbelaste kantoorkosten	-14.423	-15.000	-4.069
Doorbelaste automatiseringskosten	-76.837	-60.000	-14.233
Doorbelaste algemene kosten	-20.372	-70.000	-17.614
	<u>-176.883</u>	<u>-217.000</u>	<u>-69.966</u>
<p>Voor de verdeling van de overheadkosten over mer NL en mer OS is over 2023 conform de begroting de verdeelsleutel 51 (NL): 49 (OS) gehanteerd. 25% van de apparaatskosten aan de Stichting komen voor rekening van de Ecologische Autoriteit (conform subsidiebeschikking Ecologische Autoriteit).</p>			
<u>Exploitatiesaldo lasten en baten exclusief overbruggingsbudget</u>			
Exploitatiesaldo lasten en baten exclusief overbruggingsbudget	371.291	-250.919	-210.933
Overbruggingskosten	-	-75.000	-160.825
Exploitatiesaldo inclusief overbruggingskosten	<u>371.291</u>	<u>-325.919</u>	<u>-371.758</u>
<p>De commissie heeft in 2017 het laatste deel van het overbruggingsbudget ontvangen.</p>			
Mutatie overbruggingsbudget boekjaar	<u>-</u>		

8. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2023
Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-OS)

	2023 Werkelijk €	2023 Begroot €	2022 Werkelijk €
<u>LASTEN</u>			
Personeelskosten	1.805.598	2.279.002	1.645.970
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	359.685	600.000	288.621
Afschrijvingskosten	13.390	8.822	10.496
Huisvesting	137.735	135.000	115.601
Kantoorkosten	23.401	23.000	13.612
Automatisering	181.614	66.000	54.328
Algemene kosten	62.655	59.000	51.742
Onvoorzien	-	40.000	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	2.584.078	3.210.824	2.180.369
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<u>BATEN</u>			
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	2.519.641	3.210.824	2.181.264
Renteopbrengsten	79.114	-	-
Overige opbrengsten	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	2.598.755	3.210.824	2.181.264
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Exploitatiesaldo lasten en baten	14.677	-	895
Bestemming Saldo:			
Mutatie bestemmingsfonds afschrijving vaste activa OS	15.908	-	2.533
Mutatie bestemmingsreserve pensioenlasten	-1.231	-	-1.638
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	14.677	-	895
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

9. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2023

Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-OS)

	2023	2023	2022
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	€	€	€
<u>Personeelskosten</u>			
Brutosalarissen	967.155	1.285.000	878.966
Pensioenverzekering/WAO-verzekering	196.217	300.000	183.905
Sociale lasten	159.459	203.000	138.007
Reiskosten woon- / werkverkeer	24.643	24.000	12.675
Opleidingen	22.255	36.000	21.358
Uitvoering arbowet/verzuimverzekering	-42.066	34.000	12.566
Algemene kosten bestuur	68.068	52.002	35.557
Inhuur personeel	230.974	166.000	155.762
Overige personeelskosten	13.442	15.000	53.767
	<u>1.640.147</u>	<u>2.115.002</u>	<u>1.492.563</u>
<u>Doorbelastingen</u>			
Doorberekende overheadkosten vanuit NL	168.758	134.000	127.721
Doorberekende personeelskosten vanuit NL	61.750	80.000	66.708
Doorberekende personeelskosten naar NL	-2.824	-2.000	-3.158
Doorberekende personeelskosten naar EA	-23.349	-	-
Doorberekende personeelskosten naar INT	-38.884	-48.000	-37.864
	<u>165.451</u>	<u>164.000</u>	<u>153.407</u>
	<u>1.805.598</u>	<u>2.279.002</u>	<u>1.645.970</u>
<u>Vergoedingen werkgroepen/ projectkosten</u>			
Adviezen/projectkosten	<u>359.685</u>	<u>600.000</u>	<u>288.621</u>
<u>Afschrijvingskosten</u>			
Verbouwingen	1.319	1.127	1.127
Inventaris	3.487	3.018	3.316
Hardware	8.584	4.677	6.053
	<u>13.390</u>	<u>8.822</u>	<u>10.496</u>
<u>Huisvesting</u>			
Huur, belastingen, heffingen, verzekering	91.573	81.000	77.598
Servicekosten (inclusief elektra)	29.632	36.000	20.524
Schoonmaakkosten	10.606	12.000	9.838
Overige huisvestingskosten	5.924	6.000	7.641
	<u>137.735</u>	<u>135.000</u>	<u>115.601</u>

9. Toelichting op de gespecificeerde staat van lasten en baten 2023, vervolg

Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-OS)

	2023	2023	2022
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	€	€	€
<u>Kantoorkosten</u>			
Telefoon/internet	15.668	9.000	6.800
Drukwerk/jaarverslag/bibliotheek	1.245	8.000	1.311
Kantoorbenodigdheden/porti/copy	6.488	6.000	5.501
	<u>23.401</u>	<u>23.000</u>	<u>13.612</u>
<u>Automatisering</u>			
Aanschaf hardware en software	9.624	15.000	3.557
Onderhoud ICT en licenties	92.452	24.000	30.102
Externe expertise	54.871	21.000	13.648
ICT projecten (extra)	24.667	6.000	7.021
	<u>181.614</u>	<u>66.000</u>	<u>54.328</u>
<u>Algemene kosten</u>			
Representatie en catering	3.888	3.000	2.669
Bestuursvergaderingen	1.441	5.000	2.275
Accountantkosten	32.821	21.000	24.536
Advieskosten	7.962	5.000	9.512
Algemene verzekeringen en reizen algemeen	8.234	9.000	6.881
Overige algemene kosten	8.309	16.000	5.868
	<u>62.655</u>	<u>59.000</u>	<u>51.742</u>
<u>Onvoorzien</u>			
	<u>-</u>	<u>40.000</u>	<u>-</u>

10. Gespecificeerde staat van lasten en baten 2023
Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-INT)

	2023 Werkelijk	2023 Begroot	2022 Werkelijk
	€	€	€
<u>LASTEN</u>			
Personeelskosten			
Doorberekende personeelskosten vanuit MER-NL	664	2.000	874
Doorberekende personeelskosten vanuit MER-OS	38.884	48.000	37.864
	<u>39.548</u>	<u>50.000</u>	<u>38.738</u>
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	21.411	50.000	16.356
	<u>60.959</u>	<u>100.000</u>	<u>55.094</u>
Totaal lasten	<u>60.959</u>	<u>100.000</u>	<u>55.094</u>
<u>BATEN</u>			
Opbrengst Internationale adviezen	57.738	100.000	49.426
Totaal baten	<u>57.738</u>	<u>100.000</u>	<u>49.426</u>
Saldo van lasten en baten	<u>-3.221</u>	<u>-</u>	<u>-5.668</u>
Mutatie bestemmingsreserve projecten Internationaal	<u>-3.221</u>	<u>-</u>	<u>-5.668</u>

11. Gespecificeerde staat van baten en lasten 2023**Stichting Bureau Commissie voor de mer (MER-EA)**

	2023	2023	2022
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
LASTEN	€	€	€
Kosten voorzitters Ecologische Autoriteit	132.988	151.416	7.833
Doorberekende personeelskosten vanuit NL/OS	765.980	459.700	184.333
Inhuur personeel	231.053	300.000	-
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	681.358	1.600.000	19.193
Initiele kosten	72.550	150.000	53.360
Huisvesting	65.506	72.000	34.050
Kantoorkosten	14.581	15.000	4.078
Automatisering	90.280	60.000	24.394
Algemene kosten	24.886	70.000	34.575
Kenniskosten	109.701	392.000	27.344
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	2.188.883	3.270.116	389.160
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
BATEN			
Subsidie Ministerie LNV	2.108.934	3.270.116	389.160
Opbrengst rente	79.949	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	2.188.883	3.270.116	389.160
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo van lasten en baten	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

12. Samenvatting baten en lasten 2023**Alle entiteiten naast elkaar**

LASTEN	NL	OS	INT	EA
Kosten voorzitters Ecologische Autoriteit	-	-	-	132.988
Personeelskosten	1.646.762	1.805.598	39.548	997.033
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	1.381.535	359.685	21.411	681.358
Initiele kosten	-	-	-	72.550
Afschrijvingskosten	9.797	13.390	-	-
Huisvesting	133.165	137.735	-	65.506
Kantoorkosten	29.433	23.401	-	14.581
Automatisering	156.811	181.614	-	90.280
Algemene kosten	39.976	62.655	-	24.886
Kenniskosten	229.588	-	-	109.701
Doorbelast aan EA vanuit MER-NL	-176.883	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal lasten	<u>3.450.184</u>	<u>2.584.078</u>	<u>60.959</u>	<u>2.188.883</u>
BATEN				
Opbrengsten adviestrajecten binnenland	3.531.895	-	-	-
Subsidie Ministerie LNV Ecologische Autoriteit	-	-	-	2.108.934
Opbrengsten Internationale projecten	-	-	57.738	-
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	-	2.519.641	-	-
Duurzaamheids Adviezen Buitenlandse Zaken	-	-	-	-
Opbrengsten kenniskosten I&W	100.000	-	-	-
Overige opbrengsten	21.674	-	-	-
Opbrengst rente	167.906	79.114	-	79.949
Totaal baten	<u>3.821.475</u>	<u>2.598.755</u>	<u>57.738</u>	<u>2.188.883</u>
Exploitatiesaldo ex. Overbrug	371.291	14.677	-3.221	-
Overbruggingskosten	-	-	-	-
Saldo lasten en baten inclusief overbrugging	<u>371.291</u>	<u>14.677</u>	<u>-3.221</u>	<u>-</u>

13. WNT verantwoording

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

GEGEVENS 2023

1a. Bestuur

Naam	J.T. Mommaas	M.A.J. van der Tas	H.A.A.M Webers	M.W.J.A van Gool
Functiegegevens	Voorzitter	intern bestuurslid	intern bestuurslid	afgetreden in 2023
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (in FTE)	0,37	0,44	0,33	
Dienstbetrekking	nee	nee	nee	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	59.250	71.568	52.450	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	
Subtotaal	59.250	71.568	52.450	
Individueel bezoldigingsmaximum	82.510	98.120	73.590	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Bezoldiging	59.250	71.568	52.450	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding niet is toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	
	nvt	nvt	nvt	

	2023	2023	2023	2023
Naam	J.T. Mommaas	M.A.J. van der Tas	H.A.A.M Webers	M.W.J.A van Gool
Functiegegevens	Voorzitter	intern bestuurslid	intern bestuurslid	afgetreden in 2023
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	
Omvang dienstverband (in FTE)	0,37	0,44	0,33	
Dienstbetrekking	nee	nee	nee	
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	59.250	71.568	52.450	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	
Subtotaal	59.250	71.568	52.450	
Individueel bezoldigingsmaximum	82.510	98.120	73.590	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Bezoldiging	59.250	71.568	52.450	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding niet is toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	
	nvt	nvt	nvt	

GEGEVENS 2022

1a. Bestuur

Naam	J.T. Mommaas	M.A.J. van der Tas	H.A.A.M Webers	M.W.J.A van Gool
Functie	Voorzitter	intern bestuurslid	intern bestuurslid	intern bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01.11-31.12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	zie tabel 1b.	0,21	0,29	0,20
Dienstbetrekking		nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding		33.250	45.075	31.850
Beloningen betaalbaar op termijn		0	0	0
Subtotaal		33.250	45.075	31.850
Individueel bezoldigingsmaximum		45.360	62.640	43.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging		33.250	45.075	31.850

	2022	2022	2022	2022
Naam	J.T. Mommaas	M.A.J. van der Tas	H.A.A.M Webers	M.W.J.A van Gool
Functie	Voorzitter	intern bestuurslid	intern bestuurslid	intern bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01.11-31.12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	zie tabel 1b.	0,21	0,29	0,20
Dienstbetrekking		nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding		33.250	45.075	31.850
Beloningen betaalbaar op termijn		0	0	0
Subtotaal		33.250	45.075	31.850
Individueel bezoldigingsmaximum		45.360	62.640	43.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging		33.250	45.075	31.850

GEGEVENS 2023 en 2022

1a. Directie

Naam	drs.B.L. Loeven	drs. R.A.A. Verheer	drs.B.L. Loeven	drs. R.A.A. Verheer
Functie	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	0,95	0,80	0,95	0,80
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	151.573	113.141	143.348	111.137
Beloningen betaalbaar op termijn	28.562	23.973	25.452	21.360
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	180.135	137.114	168.800	132.497
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	211.850	178.400	205.200	172.800
Bezoldiging	180.135	137.114	168.800	132.497
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding niet is toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	nvt
	nvt	nvt	nvt	nvt

	2023	2023	2022	2022
Naam	drs.B.L. Loeven	drs. R.A.A. Verheer	drs.B.L. Loeven	drs. R.A.A. Verheer
Functie	Directeur	Directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	0,95	0,80	0,95	0,80
Dienstbetrekking	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	151.573	113.141	143.348	111.137
Beloningen betaalbaar op termijn	28.562	23.973	25.452	21.360
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	180.135	137.114	168.800	132.497
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	211.850	178.400	205.200	172.800
Bezoldiging	180.135	137.114	168.800	132.497
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding niet is toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	nvt
	nvt	nvt	nvt	nvt

13. WNT verantwoording

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

1b. GEGEVENS 2023

Naam

Functie

Kalenderjaar

Periode functievervulling in kalenderjaar

Aantal kalendermaanden

Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum

Maximum uurtarief in het kalenderjaar

Maxima op basis van de normbedragen per maand

Ind. toepasselijk max. gehele periode kalendermaand 1 t/m 12

Bezoldiging (alle bedragen exclusief BTW)

Bezoldiging in betreffende periode

Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

Bezoldiging

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

S.L.J.M Filippini	J.T. Mommaas
plv. voorzitter OS	Voorzitter
2023	2023
16.01.23-31.12.23	01.01-31.12
11,5	zie tabel 1a.
720	
€ 212	
0	
152.640	
55.698	
0	
nvt	
55.698	
nvt	

1b. GEGEVENS 2022

Naam

Functie

Kalenderjaar

Periode functievervulling in kalenderjaar

Aantal kalendermaanden

Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum

Maximum uurtarief in het kalenderjaar

Maxima op basis van de normbedragen per maand

Ind. toepasselijk max. gehele periode kalendermaand 1 t/m 12

Bezoldiging (alle bedragen exclusief BTW)

Bezoldiging in betreffende periode

Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

Bezoldiging

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

J.T. Mommaas

Voorzitter

2022

01.11-31.12

2

69

€ 206

57.200

14.214

4.899

4.899

nvt

4.899

nvt

13. Ondertekening door het bestuur

Jaarrekening ondertekend door het bestuur te Utrecht op 28 maart 2024

J.T. Mommaas
voorzitter

H.A.A.M Webers
penningmeester

S.L.J.M. Filippini
bestuurslid

C.T. Slingerland
bestuurslid

Resultaatbestemming 2023

Conform het besluit van het bestuur 28 maart 2024 is het saldo als volgt bestemd:

	€
<u>Saldo</u>	382.747
Mutatie bestemmingsreserve internationale projecten	-3.221
Mutatie bestemmingsfonds activa OS vanaf 1/7/2017	-10.714
Mutatie bestemmingsfonds activa OS vanaf 1/1/2023	26.622
Mutatie aan bestemmingsreserve pensioenlasten 2023	-5.082
Mutatie Overbruggingsbudget	-
Mutatie eigen vermogen/algemene reserve NL	375.143
	382.748

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is achterin het jaarverslag opgenomen.

Bijlage 1: Begroting 2024

	Nederland Begroting 2024	Nederland Resultaat 2023	OS Begroting 2024	OS Resultaat 2023	EA Begroting 2024	EA Resultaat 2023
	€	€	€	€	€	€
<u>LASTEN</u>						
Kosten voorzitters	-	-	-	-	153.246	132.988
Personeelskosten	1.859.587	1.646.762	2.120.403	1.805.598	1.438.347	997.033
Vergoedingen werkgroepen/projectkosten	1.301.510	1.381.535	600.000	359.685	880.000	681.358
Afschrijvingskosten	13.129	9.797	15.301	13.390	-	-
Initiele/doorontwikkelingskosten EA	-	-	-	-	200.000	72.550
Huisvesting	152.716	133.165	123.000	137.735	65.826	65.506
Kantoorkosten	30.536	29.433	29.000	23.401	13.162	14.581
Automatisering	154.444	156.811	139.000	181.614	66.571	90.280
Algemene kosten	67.800	39.976	65.000	62.655	29.224	24.886
Kenniskosten	125.000	229.588	-	-	270.000	109.701
Bureaunkosten Ecologische Autoriteit	-174.783	-176.883	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	51.500	-	-	-
Totaal lasten	<u>3.529.939</u>	<u>3.450.184</u>	<u>3.143.205</u>	<u>2.584.078</u>	<u>3.116.376</u>	<u>2.188.883</u>
<u>BATEN</u>						
Omzet adviezen	3.022.051	3.531.895	-	-	-	-
Subsidie Ministerie van Landbouw Natuurbehoud en Visserij	-	-	-	-	3.086.376	2.108.934
Subsidie Ministerie van Buitenlandse Zaken	-	-	3.103.205	2.519.641	-	-
Opbrengsten kenniskosten I&W	100.000	100.000	-	-	-	-
Diversen opbrengsten	35.000	21.674	-	-	-	-
Rentebaten	80.000	167.906	40.000	79.114	30.000	79.949
Totaal baten	<u>3.237.051</u>	<u>3.821.475</u>	<u>3.143.205</u>	<u>2.598.755</u>	<u>3.116.376</u>	<u>2.188.883</u>
Exploitatiesaldo excl. overbruggingsbudg	-292.888	371.291	0	14.677	0	0